

Haberler > Yazarlar > Verda ÖZER > Bugün AB ile yolumuz ayrılır mı?

Verda Özer

Bugün AB ile yolumuz ayrılır mı?

25 Nisan 2017

Yazdır Yazı Tipi

TÜRKİYE'nin 54 yıllık Avrupa Birliği (AB) yolculuğunda, bugün çok önemli bir gün. Türkiye-AB ilişkilerini temelden etkileyebilecek kritik oylama, tam şu saatlerde kapımızda.

*

Avrupa Konseyi Parlamenterler Meclisi (AKPM), bugün Türkiye'nin yeniden denetime alınıp alınmamasına karar verecek. Bu şu demek: 1949'dan beri üyesi olduğumuz Avrupa Konseyi, Türkiye'yi 90'lı yıllarda "denetim" altına almıştı. 2004'te AK Parti'nin iktidara gelip hemen reformlara başlamasıyla, Türkiye'yi denetimden çıkardı. Bugünkü oylamada ise, tekrar denetime alması ciddi bir ihtimal.

Bununla birlikte bu haftasonu Malta'da toplanacak AB Dışişleri Bakanları, üyelerin 3'te birinin oyuyla Türkiye ile müzakereleri askıya alabilirler. İşte bu olumsuz adımlar sonucunda da Cumhurbaşkanı Erdoğan, "referandumdan evet çıkarsa AB üyelik sürecini referanduma götüreceğiz" sözünü yerine

getirebilir. Dolayısıyla şimdi herkes “yoksa AB ile yolları ayırıyor muyuz” diye merakta.

Karşılıklı güvensizlik tavanda

AB bugün kendi kendisiyle büyük bir mücadele veriyor. İngiltere'nin Brexit kararı, işsizlik, mülteci sorunu, terör... Hepsi AB'nin gitgide içine kapanmasına ve erimesine yol açıyor. Biz de aynı şekilde kendi derdimizdeyiz. Özellikle 15 Temmuz sonrasında FETÖ'ye karşı verilen mücadele ve bizim için beka meselesi olan PKK-PYD tehdidi, enerjimizi tüketiyor.

Bununla birlikte her iki tarafta da güvensizlik had safhada. 15 Temmuz sonrasında Avrupa'dan beklediğimiz desteğin gelmemesi, üstüne Türkiye'deki OHAL uygulamalarına AB ülkelerinin verdiği olumsuz tepki, arayışta açtı. Referandum öncesi Almanya ve Hollanda ile yaşadığımız gerginlik, AGİT ve Venedik Komisyonu raporları ve idam cezası tartışmaları da gerilimi daha da arttırdı.

*

Kaldı ki, bu güvensizliğin yüklü bir arka planı da var. AB, 2004'te Güney Kıbrıs'ı tek taraflı üye yapmakla kalmadı. Akabinde Güney Kıbrıs'ın ve dönemin Fransa Cumhurbaşkanı Sarkozy gibi Türkiye karşıtlarının ısrarıyla, kısa sürede 18 faslı askıya aldı.

Biz de hem bu genel tutum, hem de kendi içimize dönmemiz sonucunda, özellikle 2011 sonrasında süreci iyice yavaşlattık.

Mülteci anlaşması fırsattı

ASLINDA “18 Mart mutabakatı” diye anılan, bundan 1 yıl önce imzalanan mülteci anlaşması, ilişkilerin tazelenmesi için fırsattı. Ama olmadı. Türkiye bu anlaşmadan sadece birkaç ay sonra, 15 Temmuz'da darbe girişimi yaşadı. Akabinde de işte AB ülkeleriyle OHAL uygulamaları ve referandum gerilimi yaşandı.

Diğer yandan AB üzerine düşeni de yapmadı. Bu anlaşma gereği hem alması gereken sayıda mülteciyi kabul etmedi. Hem Türkiye'ye söz verdiği 3 milyar Euro'yu hâlâ ödemedi. Hem de Gümrük Birliği anlaşmasını güncelleme taahhüdünü yerine getirmedi. Diğer yandan biz de terörle mücadele mevzuatında değiştirmemiz istenen kriterleri değiştirmedik.

Şimdi Mayıs ayında bu kriterlerin hepsini yerine getirsek bile, anlaşmanın uygulanması için tüm üye ülkelerin onayı gerekiyor. Bu ise bu ortamda zor görünüyor.

Ancak bu olumsuz tablo, bizi ne AB ile ilişkileri kopartmaya, ne de umutsuzluğa sevketmeli. Çünkü herşeye rağmen, iki taraf da bugün birbirine hayati derecede ihtiyaç duyuyor.

Üyelik sürecinin getirdikleri

TÜRKİYE için AB çıpası, olmazsa olmaz. İngiltere'nin yaptığı gibi "AB ile sadece ekonomik ilişki kuralım" deyip siyasi ve güvenlik ilişkimizi kesmek, bize büyük zarar verir. Unutmayalım ki, 2005 sonrası ekonominin bir anda güçlenmesi, müzakerelerin başlamasıyla oldu. Üyelik perspektifinin verdiği güven, doğrudan yabancı yatırımı birden arttırdı. Şimdi üyelik sürecinin sonlanması, demokrasimize ve hukukun üstünlüğüne olan güveni ciddi şekilde sarsar. Bu da en çok ekonomimize zarar verir.

Bununla birlikte AB, Gümrük Birliği'ni de sonlandırabilir. "Madem üye olmayacaksınız, sadece serbest ticaret anlaşması imzalayalım" diyebilir. Bu da AB'nin ekonomik kararları alma mekanizmasından çıkmamız anlamına gelir.

Reform sürecindeki ivmemizin düşecek ve bölgedeki ağırlığımızın azalacak olması da, cabası.

*

Diğer yandan bugün Avrupa'nın karşı karşıya kaldığı en büyük sorun, terör ve mülteci krizi. Her ikisi için ise Türkiye'nin işbirliğine muhtaçlar. Aşırı sağ ve İslamofobiye karşı da panzehirleri, Müslüman Türkiye. Bununla birlikte Brexit sonrası Avrupa, "çok vitesli AB" modeline geçiş yapmaya hazırlanıyor. Daha esnek olan bu yapıya girmek de, eski yapıya göre çok daha kolay.

Dolayısıyla olumsuz senaryonun gerçekleşmemesi için, hâlâ bir fırsat kapısı var. AB Bakanı Ömer Çelik'in haftasonu "Avrupa ile ilişkilerimiz yapısal olarak bundan sonra da çok güçlü devam edecek" demesi, bu kapının kapanmadığını gösteriyor. Ancak bunun için yapmamız gerekenler var. O da Cumartesi'ye...

HER YERDE HÜRRİYET

DİĞER KANALLAR

[Facebook](#)

[Twitter](#)

[RSS](#)

[Kişisel Verilerin Korunması](#)

[Hürriyet Kurumsal](#)

[Bize Ulaşın](#)

Hürriyet
com.tr

